

Subsidieregeling Gezond en Actief Wijchen

Het College van burgemeester en wethouders van Wijchen;

Overwegende dat het gemeentebestuur de activiteiten wil bevorderen die bijdragen aan de doelen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord Wijchen door het verstrekken van subsidies;

gelet op: titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3 van de Algemene subsidieverordening Wijchen 2018;

besluit vast te stellen de Subsidieregeling Gezond en Actief Wijchen.

Inleiding

In de gemeente Wijchen kan iedereen in de samenleving meedoen. Dat is onze visie. We willen dat niemand achterblijft en dat iedereen zich kan ontwikkelen in onze gemeente. Daar spannen we ons gezamenlijk voor in.

De hoofddoelstellingen in ons Plan van Aanpak:

1. Onze jeugd groeit gezond en veilig op en krijgt gelijke ontwikkelkansen;
2. Onze inwoners zorgen goed voor zichzelf en voor elkaar;
3. Onze inwoners zijn wendbaar en veerkrachtig: hun mentale gezondheid is zo dat zij om kunnen gaan met de uitdagingen in het leven;
4. Onze inwoners worden vitaal oud en houden zo lang mogelijk de regie;
5. De fysieke en sociale omgeving is aantrekkelijk en draagt bij aan gezond leven.

Naast de hoofddoelstellingen hanteert de gemeente Wijchen 5 leidende principes:

1. We gaan uit van positieve gezondheid;
2. We ondersteunen positief;
3. We luisteren naar inwoners en professionals;
4. We besteden aandacht aan kwetsbare momenten in de levensloop;
5. We zetten extra in op specifieke groepen om gezondheidsverschillen te verkleinen en kansengelijkheid te vergroten.

Voor het behalen van de doelstellingen zijn budgetten beschikbaar. Er gelden budgetplafonds. De gemeente Wijchen wil organisaties en inwoners stimuleren om met plannen en ideeën te komen die bijdragen aan de doelstellingen van de verschillende thema's. Met deze subsidieregeling stellen we subsidie beschikbaar om deze plannen en ideeën te ondersteunen.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. In deze subsidieregeling wordt verstaan onder:
 - a. ASV: Algemene subsidieverordening gemeente Wijchen 2018
 - b. GALA: Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA);
2. Voor begrippen die niet zijn genoemd in het eerste lid van dit artikel geldt de begripsomschrijving zoals opgenomen in de regeling Brede Specifieke Uitkering sport en beweging, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 en de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Doel en toepassingsbereik

1. Deze subsidieregeling heeft als doel bij te dragen aan de doelstellingen van het Gezond en Actief Leven Akkoord Wijchen; te weten:
 - Onze jeugd groeit gezond en veilig op en krijgt gelijke ontwikkelkansen;
 - Onze inwoners zorgen goed voor zichzelf en elkaar;
 - Onze inwoners zijn weerbaar en veerkrachtig, hun mentale gezondheid is zo dat zij kunnen omgaan met de uitdagingen van het leven;
 - Onze inwoners worden vitaal oud en houden zo lang mogelijk de regie;
 - De fysieke en sociale omgeving is aantrekkelijk en draagt bij aan gezond leven.
2. Op basis van deze regeling wordt alleen subsidie verstrekt voor de in deze subsidieregeling genoemde doelen en activiteiten zoals genoemd in artikel 8 en 9 die toegankelijk zijn voor de gehele doelgroep.

3. Een organisatie komt voor de uitvoering van eenzelfde activiteit dan wel éénzelfde groep van activiteiten slechts op grond van één onderdeel in aanmerking voor subsidie.
4. De ASV is van toepassing, tenzij daarvan in deze subsidieregeling uitdrukkelijk wordt afgeweken.

Artikel 3 Vorm van de subsidie

De subsidie betreft een projectsubsidie als bedoeld in artikel 2, lid 3 sub c van de ASV.

Artikel 4 Subsidieplafonds 2026

1. Voor deze regeling worden door de raad subsidieplafonds vastgesteld.
2. Een aanvraag wordt geweigerd voor zover door verstrekking van de subsidie het subsidieplafond voor dat betreffende onderstaande onderdeel zou worden overschreden.
3. De volgende subsidieplafonds zijn van toepassing, zoals vastgesteld door de gemeenteraad:

Onderdeel	Subsidieplafond per onderdeel
Ontmoeten en Gezond Leven	€ 55.000
Gezonde Leefomgeving	€ 88.000

Artikel 5 Rangorde bij verdeling subsidies

1. Het college verleent de subsidie in volgorde van ontvangst van de aanvraag bij het college, totdat het vastgestelde deelsubsidieplafond is bereikt.
2. Als de aanvrager krachtens artikel 4:5 van de Awb de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, geldt als tijdstip van ontvangst van de aanvraag het tijdstip waarop de aanvraag volledig is aangevuld.
3. Indien het college op de dag dat het subsidieplafond wordt bereikt, meer dan één aanvraag ontvangt, stelt het de onderlinge rangschikking van die aanvragen vast door middel van loting.
4. Het college neemt uitsluitend aanvragen in behandeling die compleet zijn.

Artikel 6 Kosten die voor subsidie in aanmerking komen

1. De subsidie heeft uitsluitend betrekking op de redelijkerwijs gemaakte kosten die resteren na aftrek van bijdragen van derden en die direct zijn verbonden met en noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een activiteit als bedoeld in hoofdstuk 2 van deze regeling, een en ander ter beoordeling van het college. Het aangevraagde subsidiebedrag moet in verhouding staan tot de beoogde resultaten, ter beoordeling aan het college.
2. Voor subsidie in aanmerking komt de btw over de gesubsidieerde kosten voor zover die btw niet teruggevorderd, verrekend of anderszins in mindering kan worden gebracht.
3. Niet voor subsidie in aanmerking komen:
 - a. overheadkosten van de organisatie;
 - b. kosten van huisvesting van de aanvrager;
 - c. kosten die naar het oordeel van het college vallen binnen de voorwaarden van een andere subsidieregeling;
 - d. kosten die eerder door het college op basis van deze subsidieregeling of anderszins zijn gesubsidieerd;
 - e. kosten voor oprichting van een rechtspersoon;
 - f. kosten in natura of niet-projectgebonden kosten;
 - g. kosten waarvoor reeds een specifieke uitkering of een andere financiële bijdrage door de gemeente, het Rijk, Provincie, zorgverzekeraar of een andere organisatie is verstrekt.

Artikel 7 Aanvraagtermijn

De subsidieaanvraag kan worden ingediend vanaf het moment dat deze subsidieregeling in werking treedt tot en met 1 oktober 2026.

Hoofdstuk 2 Subsidiabele activiteiten

Artikel 8 Ontmoeten en gezond leven

1. Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten of initiatieven die, naar beoordeling van het college, bijdragen aan: sociale samenhang in de wijk of het creëren van ontmoetingsmomenten of het opzetten van zelfhulp-/zelfregiegroepen. Daarnaast activiteiten die gericht zijn op het verbeteren van gezondheid en het verkleinen van gezondheidsachterstanden. Voorbeelden zijn: het opzetten van sport- en beweegactiviteiten, culturele activiteiten en activiteiten in de openbare ruimte die gericht zijn op ontmoeting en gezond leven en die beschikbaar en toegankelijk zijn voor iedereen uit de doelgroep;

2. Bij de activiteit of het initiatief wordt rekening gehouden met inwoners met een beperking, die een laag inkomen hebben, laaggeletterd zijn of gezondheidsproblemen hebben.
3. Het maximum toe te kennen subsidiebedrag bedraagt: € 10.000 per aanvraag.

Artikel 9 Gezonde leefomgeving

Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die, naar beoordeling van het college, bijdragen aan:

1. Het creëren van een beweegvriendelijke en gezonde omgeving op vrij toegankelijke plekken in de wijk, bijvoorbeeld door het opzetten van een ontmoetingsplek, beweegplek of buurtmoestuin, of;
2. Het creëren van een groen, gezond en beweegvriendelijk schoolplein door:
 - a. Een inrichting die bewegen bevordert en groen is en/of;
 - b. De aanleg en opstart van een schoolmoestuin en/of voedseducatie op school.
3. Het maximum toe te kennen subsidiebedrag bedraagt: € 15.000 per aanvraag.

Hoofdstuk 3 Voorwaarden

Artikel 10 Aanvraag

1. Onverminderd artikel 6 van de ASV legt de aanvrager de volgende gegevens over:
 - a. Voor welke doelgroepen, wijken en/of kernen en doelen de activiteiten plaatsvinden en welke resultaten beoogd worden;
 - b. Met welke lokale partijen wordt aantoonbaar samengewerkt;
 - c. Een toelichting waarom deze activiteit past binnen deze subsidieregeling. De aanvrager licht in dat kader toe aan welke doelstellingen uit artikel 2 eerste lid de activiteit een bijdrage levert en hoe aan de leidende principes wordt voldaan;
 - d. Hoe de aanvrager de activiteit monitort. Specifiek licht de aanvrager toe hoe activiteiten (output) en maatschappelijke effecten (outcome) gemeten en vastgelegd worden. De monitoring bestaat uit een onderbouwde mix van tellen (kwantitatief, cijfers) en vertellen (kwalitatief, ervaringen);
 - e. Een activiteitenplan met bijbehorende begroting voor de betreffende activiteiten. Met daarin aangegeven hoe, door wie en waar en in welke periode de activiteit wordt uitgevoerd.
2. De aanvrager maakt voor de aanvraag gebruik van het door het college voor deze regeling vastgestelde aanvraagformulier.
3. De termijn waarbinnen het bestuursorgaan gelegenheid biedt om een onvolledige aanvraag aan te vullen zoals bedoeld in artikel 4:5 van de Awb, is vier weken.

Artikel 11 Tijdsplan uitvoering activiteiten

De uitvoering van de activiteiten start binnen 6 maanden na ontvangst van de aanvraag en moet binnen 12 maanden na de start afgerond zijn.

Artikel 12 Locatie activiteiten

1. De activiteiten vinden plaats in de gemeente Wijchen;
2. De activiteiten vinden plaats in een voor iedereen toegankelijke accommodatie, zoals dorpshuizen, wijk- en jongerencentra en sport- en cultuurlocaties of in de openbare ruimte;
3. In afwijking van het tweede lid is een andersoortige locatie mogelijk als bedoeld in dat lid, voor zover dit vanwege de aard van de activiteit niet mogelijk is en de aanvrager dit voldoende onderbouwd heeft in de subsidieaanvraag.

Artikel 13 Criteria voor gezonde activiteiten.

Activiteiten en initiatieven moeten voldoen aan de volgende criteria voor gezonde activiteiten:

1. Al het eten en drinken dat tijdens de activiteit wordt aangeboden is gezond (passend binnen de schijf van vijf);
2. Er is gratis (kraan)water beschikbaar tijdens de activiteit;
3. Er is geen promotie voor ongezonde voeding tijdens de activiteit;
4. Roken is niet toegestaan tijdens de activiteit;
5. Er wordt geen alcohol geschonken en gedronken op de locatie tijdens de activiteit.

Artikel 14 Verantwoording

1. De aanvrager moet een aanvraag tot vaststelling van de subsidie indienen binnen 12 weken na afloop van de gesubsidieerde activiteiten, zoals opgenomen in de ASV Wijchen 2018 artikel 13 lid 1.

2. In de verantwoording is een paragraaf gewijd aan de monitoring van de activiteit. Hierin is beschreven hoe activiteiten (output) en maatschappelijke effecten (outcome) zijn gemeten en zijn vastgelegd. De monitoring wordt beschreven met een onderbouwde mix van tellen (kwantitatief, cijfers) en vertellen (kwalitatief, ervaringen). De resultaten van de monitoring dient de aanvrager met de gemeente te delen. De gemeente stelt hiervoor een format beschikbaar.
3. Voor subsidie onder de € 5.000 is geen aanvraag tot vaststelling benodigd. Wel is het een voorwaarde dat ook voor subsidies onder € 5.000 een inhoudelijk verslag na afronding van de activiteit naar de gemeente wordt gestuurd. Voor subsidies boven € 5.000 is zowel een inhoudelijk als financieel verslag vereist.

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 15 Hardheidsclausule

Het college kan een of meer artikelen van deze regeling buiten toepassing laten of daarvan afwijken wanneer toepassing van de subsidieregeling voor de aanvrager gevolgen heeft die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in vergelijking met het doel van deze regeling.

Artikel 16 Inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking 1 dag na bekendmaking in het Gemeenteblad en vervalt van rechtswege op 1 januari 2027.
2. In afwijking van het eerst lid blijft deze regeling, zoals die luidde op 31 december 2026, van toepassing op de afwikkeling van de subsidieaanvragen op grond van deze regeling.

Artikel 17 Citeertitel

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling Gezond en Actief Wijchen 2026.

Wijchen, 10 maart 2026

het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

R.D. Helmer-Englebert

Secretaris

J.M. Hendrix

Toelichting op de Subsidieregeling Gezond en Actief Leven Akkoord Wijchen

Inleiding

Deze subsidie beoogt initiatieven te stimuleren en te faciliteren die bijdragen aan de doelen en leidende principes zoals opgenomen in het Plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord gemeente Wijchen. Het GALA richten zich op het terugdringen van gezondheidsachterstanden, door het versterken van sport en beweging, voeding, cultuur, een gezonde leefomgeving en de sociale basis. Beoogd wordt dat inwoners langer zelfstandig en gezond kunnen leven, werken, wonen en opgroeien in een gezonde leefomgeving, met extra aandacht voor inwoners in een kwetsbare situatie.

Het GALA bestaat uit verschillende onderdelen. De financiële middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld verschillen per onderdeel, alsmede de door het Rijk verwachte resultaten. De Subsidieregeling Gezond en Actief Leven Akkoord Wijchen is daarom opgebouwd in onderdelen, te weten:

- Eén tegen eenzaamheid
- Mentale gezondheid
- Aanpak overgewicht en obesitas
- Valpreventie
- Leefomgeving
- Terugdringen gezondheidsachterstanden

Uitgangspunten

Bij deze regeling wordt aangesloten bij de uitgangspunten en voorwaarden van het GALA en de bijbehorende Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023-2026 (brede SPUK). Er wordt dus beoordeeld of de activiteiten binnen de beleidskaders van het GALA passen. Daarnaast zijn in deze regeling nadere voorwaarden gesteld, waarmee zodanig richting wordt gegeven aan de activiteiten dat deze aansluiten bij de lokale invulling van de opgaven in het kader van het GALA.

Doelstellingen en leidende principes

In het Plan van Aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord zijn doelstellingen en leidende principes gesteld. Wat verstaan we onder deze doelstellingen en leidende principes?

Doelstellingen:

- *Onze jeugd groeit gezond en veilig op en krijgt gelijke kansen;* in onze gemeente bieden we de jeugd meer gelijke kansen. Er is al een groot en goed aanbod voor de jeugd, maar dat kan bekender worden gemaakt en beter ingezet worden. We willen nog beter aansluiten bij wat er onder de jeugd speelt. We zoeken nog meer samenwerking met jongeren zelf om bij hun behoefte aan te sluiten. En we willen vroeg inzetten op kansengelijkheid.
- *Onze inwoners zorgen goed voor zichzelf en voor elkaar;* bij het aan voor zichzelf zorgen denken we aan een gezonde leefstijl, maar ook breder: aan positieve gezondheid. We willen dat inwoners naar elkaar omkijken, dat ze in hun eigen netwerk steun kunnen vinden en geven wanneer dit nodig is. Die steun begint dichtbij, wij helpen waar dat nodig is. Daarom zetten we ook in op een omgeving die sociaal veilig en inclusief is.
- *Onze inwoners zijn weerbaar en veerkrachtig: hun mentale gezondheid is zo dat zij om kunnen gaan met de uitdagingen in het leven;* Mentale gezondheid is een breed begrip. We denken aan veerkracht, maar ook aan eenzaamheid, prestatiedruk of een sociaal vangnet. In de huidige maatschappij zien we een toename van mentale problematiek, vooral bij jongeren en jongvolwassenen. We kijken naar oorzaken van die stress en naar hoe we mentale gezondheid bespreekbaar kunnen maken en normaliseren dat er mentale uitdagingen in het leven kunnen zijn.
- *Onze inwoners worden vitaal oud en houden zo lang mogelijk de regie;* We zien een toename van ouderen in onze gemeente. Veel ouderen hebben nog veel te geven en bij te dragen. De gemeente wil dit blijven ondersteunen met een passend sport-, beweeg- en cultuuraanbod. Maar ook de omgeving moet passend zijn zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig hun leven kunnen leiden. Maar vitaal oud worden begint al op jongere leeftijd. We werken daarom aan een toekomst waarin dit ook geldt voor de inwoners die nu jong zijn.
- *De fysieke en sociale omgeving is aantrekkelijk en draagt bij aan gezond leven;* We zien dat je omgeving veel impact heeft op je fysieke en mentale gezondheid. Zo heeft het bijvoorbeeld invloed op de mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. We werken aan een schone, veilige en beweegvriendelijke omgeving die ontmoeting stimuleert. Maar we kijken ook in de breedte hoe wij met onze plannen, aanpassingen en ideeën in de fysieke omgeving bij kunnen dragen aan een betere mentale gezondheid, vitaal oud worden, gelijke kansen voor de jeugd en een veilige, sociale omgeving voor iedereen.

Leidende principes:

- *We gaan uit van positieve gezondheid;* We kijken breed naar gezondheid. Dat betekent dat we gezondheid zien als uitkomst van een set omstandigheden. De omstandigheden en oorzaken van (on)gezondheid zijn voor iedereen verschillend. Kort gezegd: gezondheid is meer dan leefstijl alleen en wordt ook sterk bepaald door de context waarin mensen leven. Door breder te kijken naar wat gezondheid beïnvloedt, en naar wat gezondheid voor iemand betekent, kunnen we als gemeente op meer manieren actie ondernemen voor betere kansen op goede gezondheid.
- *We ondersteunen positief;* In plaats van 'Nee, tenzij' willen we naar een 'Ja, als'-cultuur. Inwoners, ondernemers en instellingen komen zelf met plannen en ideeën. We staan daar open voor en denken mee. Vooral voor ideeën die een steentje bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke opgaven waar de gemeente aan werkt.
- *We luisteren naar inwoners en professionals;* Samenwerken met de mensen om wie het gaat is een absolute voorwaarde voor het verkleinen van gezondheidsverschillen. Want alleen zo slaan we een brug tussen de systeemwereld en de leefwereld van inwoners. Betrokkenheid van de inwoners creëert draagvlak en helpt ons op de juiste dingen in te zetten.
- *We besteden aandacht aan kwetsbare momenten in de levensloop;* We gaan niet uit van 'kwetsbare mensen', maar van kwetsbare momenten. Er zijn verschillende momenten in het leven van mensen waar de omstandigheden kunnen leiden tot een kwetsbare situatie. Daar zijn we alert op en zetten we extra op in.
- *We zetten extra in op specifieke groepen om gezondheidsverschillen te verkleinen en kansengelijkheid te vergroten;* Dit leidend principe betekent dat we ons inzetten om te voorkomen dat de gezondheidsverschillen groter worden en dat nieuwe groepen inwoners, of nieuwe gebieden, een kloof ervaren. We zetten dus vooral in op inwoners met (een risico op) een gezondheidsachterstand. We willen inwoners in een kwetsbare situatie betrekken bij het verder ontwikkelen van de plannen zodat deze aansluiten bij hun behoeften en mogelijkheden, bijvoorbeeld door het inzetten van sleutelfiguren en ervaringsdeskundigen. We bereiken hen door samen te werken met organisaties die in contact staan met deze doelgroep.

Verlening en vaststelling

Subsidie boven € 5.000 dienen na afronding van de activiteit vastgesteld te worden. We vinden het belangrijk om te weten wat de uitkomsten zijn van een activiteit. Daarom vragen we bij alle verstrekte

subsidies om een inhoudelijk verslag, ook onder de € 5.000. Voor subsidies boven de € 5.000 is zowel een inhoudelijk als financieel verslag verplicht. De subsidie wordt vastgesteld op basis van de activiteiten en de daadwerkelijk gemaakte kosten. Als er minder activiteiten plaatsvinden dan aangegeven in het activiteitenplan, kan de subsidie lager vastgesteld worden. Dit wordt ook genoemd in de verleningsbeschikking.

Belangrijke beleidsnota's en programma's

Onderstaande beleidsnota's en programma's verschaffen inzicht in de achtergrond van deze regeling en de ambities die de gemeente Wijchen in dit kader nastreeft.

- Gezond en Actief Leven Akkoord
- Plan van aanpak GALA gemeente Wijchen. Dit plan van aanpak is op te vragen bij gezondencatief@druutenwijchen.nl
- Hoofdlijnen Sportakkoord II: Sport versterkt
- Integraal Zorgakkoord: samen werken aan gezonde zorg I
- WOZO: Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO)
- Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023-2026 (Brede SPUK)
- Beleidsplan Samen voor een gezonde toekomst 2025-2028
- Sportakkoord II gemeente Wijchen 2023-2026

Art. 2 Doel en toepassingsbereik

Lid 2. Activiteiten en initiatieven zijn toegankelijk of beschikbaar voor alle inwoners uit de doelgroep. Het gaat hierbij dus niet om activiteiten die alleen voor eigen leden toegankelijk zijn. Het subsidiëren van een reguliere activiteit kan alleen als het doel is om deze open te stellen voor niet-leden en de activiteit aansluit op een van de leidende principes en doelen van het Gezond en Actief Leven Akkoord en deze regeling.

Art. 2 Doel en toepassingsbereik

Lid 3. Op grond van artikel 2 lid 3 komt een organisatie voor de uitvoering van eenzelfde activiteit dan wel éénzelfde groep activiteiten slechts op grond van één GALA onderdeel in aanmerking voor subsidie. De aanvrager geeft bij de aanvraag aan voor welk GALA onderdeel er subsidie wordt aangevraagd.